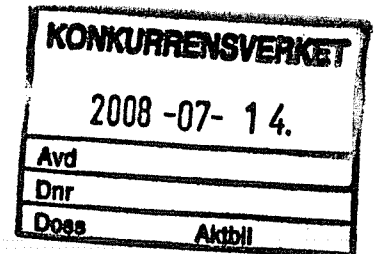

SÖKANDE

Arosgruppen Arkitekter AB, 556665-0700
Box 1924
751 49 Uppsala

Ombud:

Advokaterna Olof Hallberg och Sofia Mårtensson
Advokatfirman Lindahl KB
Box 14240
104 40 Stockholm

MOTPART

Landstinget i Uppsala län
Landstingservice
Fastighetsavdelningen
750 17 Uppsala

ÖVERPRÖVAD UPPHANDLING

Landstingets i Uppsala län upphandling av ramavtal för fastighetskonsulter;
Projektering - Arkitektur, Inredningsarkitektur, diarienummer UPPH2008-
0025

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten bifaller Arosgruppen Arkitekter AB:s ansökan på så sätt att rät-
ten förordnar att upphandlingen inte får avslutas förrän Landstinget i Upp-
sala län vidtagit rättelse genom en ny utvärdering av samtliga anbud.

Länsrätten avslår talan i övrigt.

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet meddelat den 28 maj 2008.

BAKGRUND

Landstinget i Uppsala län (landstinget) har genomfört en upphandling av ramavtal för fastighetskonsulter; Projektering - Arkitektur, Inredningsarkitektur, diarienummer UPPH2008-0025. Arosgruppen Arkitekter AB (bolaget) var ett av flera bolag som lämnade anbud. Bolaget tilldelades inte något kontrakt.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning av landstingets upphandling och yrkar att länsrätten skall besluta att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjord, innebärande att en ny utvärdering av anbuden och val av leverantör ska genomföras varvid bolaget ska tilldelas 12 poäng avseende utvärderingskriteriet Kvalitet och Miljö och därmed tilldelas kontrakt i upphandlingen.

Landstinget anför att man beslutat att göra rättelse innebärande att en ny utvärdering av samtliga anbud skall göras. Landstinget bestrider dock bolagets yrkande i den delen som avser att bolaget skall tilldelas 12 poäng avseende utvärderingskriteriet Kvalitet och Miljö och därmed tilldelas kontrakt i upphandlingen.

Länsrätten har i interimistiskt beslut den 28 maj 2008 förordnat att landstingets upphandling enligt ovan inte får avslutas innan rätten beslutat något annat.

PARTERNAS TALAN

Arosgruppen Arkitekter AB

Som grund för talan anför bolaget bland annat följande. Landstinget påbörjade under år 2007 en upphandling av ramavtal av fastighetskonsulter avseende ett flertal avtalsområden, däribland det avtalsområde som här begärs överprövat. Bolaget, som hade lämnat in anbud i upphandlingen, begärde överprövning av landstingets tilldelningsbeslut. Länsrätten förordnade den

20 december 2007 att upphandlingen skulle göras om i de delar som överprövats, Länsrättens i Uppsala län mål 2623-07E. Landstinget genomför nu, efter länsrättens dom, en ny upphandling avseende bland annat det avtalsområde som är aktuellt för denna ansökan om överprövning. Förfrågningsunderlaget avseende den först nämnda upphandlingen och den nu aktuella upphandlingen är i här berörda delar identiska. Enligt här aktuellt tilldelningsbesked den 19 maj 2008 har landstinget för avsikt att teckna ramavtal med fem anbudsgivare. Bolagets anbud är inte bland dem.

Landstinget har angivit att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet kommer att antas med hänsyn till vissa viktade kriterier, däribland Kvalitet och Miljö, kriterium 4. Detta utvärderingskriterium ger, såväl enligt 2007 års upphandling som enligt här aktuell upphandling, maximalt 12 poäng, enligt båda förfrågningsunderlagen. I dessa anges också att poängsättningen för kriterium 4 utgår från den enskilda anbudsgivarens erfarenhet, referenser, organisation, resurser samt kvalitets- och miljösystem. Avseende utvärderingskriteriet Kvalitet och Miljö anges följande i båda förfrågningsunderlagen.

Anbudet skall innehålla följande :

- Om anbudsgivaren arbetar efter och innehar eget kvalitetssystem med motsvarande upplägg och innehåll som ISO 9001 eller annat kvalitetssystem.
- Om anbudsgivaren arbetar efter projektanpassade kvalitets- och miljöplaner eller motsvarande.
- Om anbudsgivaren arbetar efter och innehar eget miljöledningssystem med motsvarande upplägg och innehåll som ISO 14001 eller annat miljöledningssystem.
- Om anbudsgivaren är kvalitets- och miljöcertifierad.

Vidare anges att utvärderingen av kvalitet och miljö kommer att ske genom poängsättning av hur företaget arbetar med och innehavandet av kvalitets- och miljöledningssystem. Maximalt kan anbudsgivaren erhålla 12 poäng.

Poängsättningen fördelas enligt nedanstående och med angivna förutsättningar:

- miljöledningssystem, ger max 3 poäng
- miljöstyrning av uppdrag ger max 3 poäng
- kvalitetsledningssystem, ger max 3 poäng
- kvalitetsstyrning av uppdrag, ger max 3 poäng

I bilaga 4 till förfrågningsunderlagen anges vidare, identiskt, vad som krävs för att erhålla respektive poäng för utvärderingskriterierna.

Av tilldelningsbeslutet från 2007 års upphandling framgår att bolaget tilldelats maxpoängen, 12 poäng, avseende Kvalitet och Miljö. Bolaget har i detta avseende lämnat in identiska anbud i båda upphandlingarna. Av här överprövat tilldelningsbeslut framgår att bolaget tilldelas 8 poäng avseende Kvalitet och Miljö. Vid utvärderingen efter 2007 års upphandling tilldelades bolaget 3 poäng avseende vart och ett av de fyra underutvärderingskriterierna. I här aktuell upphandling tilldelas bolaget 2 poäng för respektive underutvärderingskriterium. Av förfrågningsunderlaget framgår tydligt, helt i enlighet med LOU, vad som krävs för att anbudsgivarna ska erhålla en viss poäng, det vill säga utvärderingen av anbuden är inte beroende av varandra och skall utvärderas på sina egna meriter. Bolaget uppfyllde kraven för att erhålla maximal poäng såväl vid 2007 års upphandling som i här aktuell upphandling. Såväl de krav som ställts, beskrivningen av dessa som bolagets anbud i denna del är identiska. Landstingets utvärdering, och därmed tilldelningsbesked, är därför felaktig. Att landstingets utvärdering inte är korrekt framgår tydligast avseende underutvärderingskriterierna Miljöledningssystem samt Kvalitetsledningssystem. För att erhålla maximala 3 poäng avseende underutvärderingskriteriet Miljöledningssystem krävs enligt båda förfrågningsunderlagen att miljöledningssystemet ska vara fullständigt uppbyggt enligt ISO 14001. Certifikat skall bifogas anbudet. Bolagets miljöledningssystem är fullständigt uppbyggt enligt ISO 14001, vilket framgår av bolagets anbud, såväl i här aktuell upphandling som i 2007 års upphandling. Krav på certifiering som sådant kan en upphandlande myn-

dighet inte ställa enligt LOU. På motsvarande sätt gäller för underutvärderingskriteriet Kvalitetsledningssystem att för att erhålla maximala 3 poäng ska kvalitetsledningssystemet vara fullständigt uppbyggt enligt ISO 9001. Certifikat skall bifogas anbudet. Även bolagets kvalitetsledningssystem uppfyller detta krav, vilket framgår av bolagets anbud, såväl i här aktuell upphandling som i 2007 års upphandling. Även här vill bolaget påpeka att en upphandlande myndighet inte kan ställa krav på certifiering utan på innehållet i certifikatet.

- Utvärderingen måste göras om, varvid bolaget skall tilldelas 12 poäng avseende kriteriet Miljö och Kvalitet och därmed tilldelas kontrakt i upphandlingen. Landstinget har, på sätt som har angivits ovan, brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU. Till följd av de felaktigheter som begåtts i upphandlingen kommer bolaget att lida skada.

Landstinget i Uppsala län

Till stöd för sin talan anför landstinget bland annat följande. Landstinget har beslutat att göra rättelse innebärande att en ny utvärdering av samtliga anbud skall göras. För bolagets del innebär den nya utvärderingen att bolaget för utvärderingskriteriet Kvalitet och Miljö får 3 poäng för Miljöledningssystem respektive Kvalitetsledningssystem. För Miljöstyrning av uppdrag respektive Kvalitetsstyrning av uppdrag får bolaget 2 poäng, det vill säga ingen förändring jämfört med den tidigare utvärderingen.

Vid landstingets utvärdering av bolagets miljöstyrning av uppdrag respektive kvalitetsstyrning av uppdrag har det sedan den av bolaget åberopade utvärderingen 2007 gjordes tillkommit omständigheter som vid den utvärderingen inte var kända för landstinget. Bolaget genomför på uppdrag av landstinget sedan mitten av 2007 projektering av Kungsgårdets sjukhus. Under genomförandet av detta uppdrag har bolaget visat på stora brister i sin miljö- och kvalitetsstyrning. Detta har påtalats av landstinget. De brister som har påtalats har resulterat dels i ett krav på skadestånd med hänvisning

till ABK96, dels i en reklamation. I handling avseende skadeståndskravet anges som grund för kravet förseningar av projektets färdigställande samt fördyringar av utförandet på grund av ofullständiga handlingar, vidare anges projekteringen inte ha utförts på ett korrekt sätt. I handling avseende reklamationen anges orsaken till reklamationen vara försumlighet. - Omständigheterna har vägts in i den nya utvärderingen av bolagets förmåga att i praktiken tillämpa vad bolaget anger i sitt anbud. Att inte ta hänsyn till dessa för landstinget kända omständigheter skulle innebära att andra anbudsgivare skulle missgynnas och kraven på likabehandling och icke-diskriminering i 1 kap. 9 § LOU skulle inte uppfyllas. Av de givna förutsättningarna för hur utvärderingen skall göras framgår också att poängsättningen görs utifrån hur bolaget arbetar med kvalitets- och miljöledningssystem, det vill säga hur man i praktiken följer sina egna system.

Bolagets genmäle

Bolaget anför bland annat följande. Av förfrågningsunderlagets bilaga 4 framgår hur utvärderingen skall gå till, vad landstinget skall bedöma vid utvärderingen och exakt vad som krävs för att anbudsgivarna skall erhålla respektive poäng. Landstinget får inte beakta något annat än vad som framgår här. Avseende Miljöstyrning av uppdrag respektive Kvalitetsstyrning av uppdrag skall anbudsgivaren erhålla maximala 3 poäng om denne har en föredömlig miljöplan och rutin för miljöstyrning respektive kvalitetsstyrning av uppdrag. Då inget annat angivits skall landstingets bedömning ske på grundval av det anbudsgivarna presenterar. Andra bedömningskriterier, exempelvis landstingets egna referenser, får således inte påverka poängsättningen. Landstinget gjorde bedömningen att bolaget skulle erhålla maximala poäng avseende aktuella utvärderingskriterier i upphandlingen 2007. Vad landstinget anför avseende därefter tillkommande omständigheter avser över huvud taget inte miljöstyrning. Något skäl för att inte ge bolaget maximal poäng avseende miljöstyrning har således inte framförts av landstinget. Bolaget bestrider att det som landstinget anför avseende projekteringen av Kungsgårdets sjukhus kan tillmätas betydelse vid en bedömning av om bo-

laget har en föredömlig kvalitetsplan och rutin. Bolaget har vidare motsatt sig skadeståndskravet då de brister som uppkommit i projektet inte är hänförliga till bolagets projektering utan till landstingets projektstyrning. Det är inte fastställt att något ansvar åligger bolaget. Vidare är landstingets reklamation daterad den 11 juni 2008, det vill säga efter det att utvärderingen av anbudet och tilldelning av kontrakt skedde.

Att landstinget skulle väga in sin egen erfarenhet av bolaget vid utvärderingen skulle strida mot såväl likabehandlingsprincipen som transparensprincipen. Av förfrågningsunderlaget framgår inte att landstingets egen erfarenhet av anbudsgivarna skall tillmätas betydelse. Att landstinget väger in sin egen erfarenhet av bolaget, och därutöver avseende ett projekt där parterna har olika uppfattning och dialog pågår, när motsvarande erfarenhet saknas av övriga anbudsgivare strider mot LOU. Vad landstinget anför för att tilldela bolaget en lägre poäng nu jämfört med 2007 års upphandling framstår sammanfattningsvis närmast som en efterhandskonstruktion. Några skäl för att inte tilldela bolaget full poäng föreligger inte.

SKÄL

Aktuella bestämmelser

I 1 kap. 9 § LOU stadgas följande. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 1 § LOU stadgas följande. En upphandlande myndighet skall anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella

och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas följande. En leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

I 16 kap. 2 § första stycket LOU stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, skall rätten besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredningen i målet

I landstingets förfrågningsunderlag anges under punkt 3.4.2 Utvärderingsfasen att det totalt mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet kommer att antas där kriterium 4, Kvalitet och Miljö ger maximalt 12 poäng. Poängsättningen för kriteriet utgår från den enskilda anbudsgivarens erfarenhet, kompetens, referenser, organisation, resurser samt kvalitets- och miljösystem. Utvärderingen av kvalitet och miljö sker genom en poängsättning av hur företaget arbetar med och innehavandet av kvalitets- och miljöledningssystem. Poängsättningen fördelas genom att företaget kan få max 3 poäng i respektive delar miljöledningssystem, miljöstyrning av uppdrag, kvalitetsledningssystem och kvalitetsstyrning av uppdrag.

I bilaga 4 till förfrågningsunderlaget anges beträffande utvärderingskriterium 4 anbudsvärderingen ske enligt följande vad gäller de aktuella kriterierna.

Utvärderingskriterium	Poäng	Motiv för bedömning
Miljöstyrning av uppdrag	3	Föredömlig kvalitetsplan och rutin för

- miljöstyrning av uppdrag
- 2 Strukturerad miljöplan och rutin för miljöstyrning av uppdrag
- 1 Miljöplan och rutin för miljöstyrning av uppdrag

- Bristfällig miljöplan och rutin för miljöstyrning av uppdrag
- 0 Redovisning saknas

Kvalitetsstyrning av uppdrag

- 3 Föredömlig kvalitetsplan och rutin för kvalitetsstyrning av uppdrag
- 2 Strukturerad kvalitetsplan och rutin för kvalitetsstyrning av uppdrag
- 1 Kvalitetsplan och rutin för kvalitetsstyrning av uppdrag
- Bristfällig kvalitetsplan och rutin för kvalitetsstyrning av uppdrag
- 0 Redovisning saknas

Länsrättens bedömning

Landstinget har medgivit att rättelse skall göras på så sätt att ny utvärdering av samtliga anbud skall göras. Länsrätten finner mot den bakgrunden att talan skall bifallas den delen.

Vad därefter gäller fråga om poängtilldelning för länsrätten följande bedömning.

Bolaget har i en utvärdering i upphandling 2007 erhållit högsta poäng i kriteriet Kvalitet och Miljö. Landstinget har med beaktande av omständigheter som tillkommit efter denna utvärdering i den nu aktuella upphandlingen gett bolaget 2 poäng i delarna Miljöstyrning av uppdrag och Kvalitetsstyrning av uppdrag.

Bolaget har anfört att detta förfarande är felaktigt och anfört att landstinget därmed bedömt utifrån andra kriterier än vad som anges i förfrågningsunderlaget. Bolaget har gjort gällande att den aktuella upphandlingen har brutit i anbudsutvärderingen och att landstinget härmed har brutit mot transparensprincipen och likabehandlingsprincipen då det i bedömningen har vägt in andra omständigheter än som anges i förfrågningsunderlaget med bilaga.

Syftet med att ställa höga krav på kvalitetsstyrning och kvalitetsarbete är att uppnå ett så bra slutresultat som möjligt. Länsrätten konstaterar att det klart framgår av förfrågningsunderlaget att anbudsutvärderingen sker genom bedömning av hur företaget arbetar med kvalitets- och miljöledningssystem. Denna formulering kan inte uppfattas på annat sätt än att det omfattar även på vilket sätt kvalitetsarbetet bedrivs. Det faktum att landstinget har värderat bolaget bland annat mot bakgrund av praktiska erfarenheter av bolaget innebär således inte att landstinget brutit mot vad som anges i förfrågningsunderlaget. Länsrätten finner inte annat än att landstinget i denna del fullgjort den aktuella upphandlingen i enlighet med förfrågningsunderlaget och däri angiven prövningsgrund. Landstinget har således i denna del inte brutit mot reglerna i LOU. Bolagets talan i denna del skall därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Per-Erik Nistér

rådman

LIÅ